

עמ"ת 19962/03/14 - מדינת ישראל נגד יהודה ביטון

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ת 19962-03-14 מדינת ישראל נ' ביטון(עציר)

בפני	כב' השופט אלון אינפלד
עוררת	מדינת ישראל
נגד	ע"י ב"כ עו"ד דקלה סרן, תביעות דרום
משיב	יהודה ביטון (עציר)
	ע"י ב"כ עו"ד אבנר שמש

החלטה

רקע עובדתי ודיוני

- לפני ערר על החלטת בית משפט השלום בבאר שבע, כבוד השופט י.עטר, מיום 9/3/14, לפיו, הורה על שחרור המשיב לחלופת מעצר בדמות "מעצר בית" בבאר שבע.
- נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות פציעה בנסיבות מחמירות, החזקת סכין שלא כדין ותקיפה סתם בכתב האישום נטען, כי ביום 17/1/14, עת חצו המתלוננת ואחרים את הכביש מחוץ למועדון "הברקה" בבאר שבע, הגיח המשיב עם רכבו בנסיעה מהירה לעברם. לאחר שאחדים מהאחרים צעקו לעבר המשיב על אופן נהיגתו, י המשיב מהרכב, ופנה בחמת זעם לעבר המתלוננת והאחרים. המתלוננת, אשר לה היכרות מוקדמת עם המש פנתה למשיב וניסתה להרגיעו, אולם המשיב דחף אותה. בהמשך, ניגש המשיב לרכבו, נטל סכין וניגש לע המתלוננת והאחרים. משניסתה המתלוננת שוב להרגיעו תוך שהיא אוחזת בו, פצע המשיב את המתלוננת בפ אמצעות הסכין, דחף אותה ונמלט עם רכבו מהמקום.
- בד בבד עם כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו. בית משפט ק בהחלטתו המפורטת והמנומקת מיום 11.2.14, קבע דבר קיומן של ראיות לכאורה, שעיקרן הודעת המתלוננ והאחרים, וכן הודייתו של המשיב לפיה הוא אחז בסכין בעת העימות, אף כי הכחיש כל תקיפה. א לטירות בדברי העדים נקבע, כי אכן קיימות מספר סתירות, אולם אין המדובר בפרכות של ממש שיש בהן כדי לש קיומן של ראיות לכאורה. אשר לעילת המעצר, נקבע כי קמה כנגד המשיב עילת מעצר מחמת חזקת המסוכ הסטטוטורית, וכי חזקת המסוכנות מתעצמת נוכח נסיבות המעשה ועברו הפלילי המכביד של המשיב. בית המש קמא הורה על קבלת תסקיר מעצר אשר ייבחן היתכנותה של חלופת מעצר.
- שירות המבחן בתסקיר מיום 6/3/14 בא בהמלצה להורות על שחרורו של המשיב למעצר בית בבית אמו. וכך, ב 9/3/14 הורה בית המשפט קמא על שחרורו של המשיב לחלופה שנבחנה - בבית אמו בבאר שבע בפיקוחה ובפיל אחיו ובן דודו של המשיב, איזוק אלקטרוני, הפקדה כספית, התחייבות עצמית וערבות צד ג', צו פיקוח מעצרים למ

שישה חודשים ופסילת רישיון נהיגה עד תום ההליכים, ומכאן ערר המדינה.

טיעוני הצדדים בערר

ראיות

5. בטרם אדרש לטיעוני המדינה במסגרת הערר, יש להתייחס לטיעוני הסנגור בתשובתו, כי הוא חולק על קביעת המשפט השלום בדבר הראיות. ב"כ המשיב, כאמור, אינו חולק על קיומן של "ראיות לכאורה", אך מוצא בחולשות של ממש, אשר לשיטתו אינם מאפשרים הוראה בדבר מעצר עד תום ההליכים. הסנגור טען כי ישנם עד אובייקטיביים שלא נחקרו במשטרה, שגרסתם להשתלשלות האירועים שונה מזו של עדי התביעה. בנוסף, זירת האירוע מרושתת במצלמות אבטחה, וסרטוני המצלמות מתעדים תמונה שונה מהנטען בכתב האישום.
6. לאחר שעיינתי בחומר החקירה שהונח בפניי ובהחלטתו המפורטת של בית המשפט קמא, מסקנתי היא כי חוקר החקירה עולה כדי ראיות לכאורה ולא נפלה טעות בקביעת בית המשפט קמא.
7. אין חולק שהמשיב נסע בסמוך למועדון "הברקה" בבאר שבע, ולאחר שאחד מהאחרים העיר לו על אופן נהיגתו יצא מהרכב כשברשותו סכין יפנית, כאשר בהמשך הוא נופף בסכין- המשיב עצמו הודה הן בחקירתו והן בעימותים אחז בסכין. אולם, יש מחלוקת לגבי השאלה מי השתמש באלימות.
8. מסכת הראיות לכאורה מתמקדת בהודעות המתלוננת, והודעותיהם של האחרים שהיו עמה: חברתה- ד. ב. אשר מסרה כי לא ראתה את אירוע הדקירה, אולם הבחינה במשיב מחזיק בסכין, ולאחר שהדף את המתלוננת הבחינה במתלוננת מוטלת על הרצפה ודם ניגר על פניה כתוצאה מחתך. דברים דומים מסרה גם העדה ק. י. ר. אחיה של המתלוננת, א. א. וא. מ., מסרו בהודעותיהם כי לא הבחינו ברגע הדקירה, אך תיארו את השתלשלות האירועים שקדמה לדקירה. לא מצאתי שהסתירות לכאורה בהודעות העדים ביחס לתיאור השתלשלות האירוע שהובילו לאירוע הדקירה, מקעקעות את "הגרעין הקשה" בחומר הראיות.
9. אשר לטענת ב"כ המשיב לפיה עדים אובייקטיביים אחרים לא נחקרו במשטרה - יש בה ממש. אמנם בשלב הראשוני לא מצאתי כי הייתה הצבעה קונקרטיית על עדים אובייקטיביים מסוימים שיכולים היו לשפוך אור על האירוע המהותי אך משמצא הסנגור עד אובייקטיבי, חובה היה על המשטרה לחקור אותם (מכתב הסנגור מיום 16.2.14). יתרה מזאת, שמצא הסנגור יכולה הייתה, וצריכה הייתה, המשטרה לעשות לפניו. לענין מצלמות, לא מצאתי הצבעה מצלמה קונקרטיית. מובהר, כי אם הסנגור יצביע על מצלמות קונקרטיות, אכן חובה על המדינה לנסות להפיק מהן פלט תוך זמן סביר, שמא ישליכו על הראיות.
10. תשובת המדינה לפניית הסנגור לפיה "התיק שהוגש לאחר שנאספו ראיות ברמה המספיקה להרשעה מעל לכל ספק סביר", אינה תשובה הראויה להישמע מפי משטרת ישראל, במקרה שכזה. שכן, עיקרו של האירוע מבוסס על גרסאות הצדדים. אמנם יש עדים רבים מצד אחד, ורק אחד מצד שני, ואמנם ישנם ממצאים התומכים בגרסת עדי התביעה (במרכזם החתך בפנים), אך עדיין, כאשר מדובר רק בעדים מעורבים חובה לעשות כל מאמץ לאתר ראיות אובייקטיביות שיש בהן כדי להכריע. תמונה עמדת המדינה אשר סבורה שיש לה מספיק משאבים כדי להחזיק במעצר עד תום ההליכים לאורך חודשים, אך אין לה מספיק משאבים לעבודתו של חוקר למשך מספר שנים להשלמת החקירה כמבוקש על ידי הסנגור.
11. יודגש, בהנחה שלא יימצא בראיות הנוספות שיש לגבות ממש, הראיות עתה הן טובות, מעל ומעבר לנדרש לצורך מעצר עד תום ההליכים. המדינה תבצע ההשלמות תוך 14 יום. אם יתברר שיש ראייה היכולה לשנות את האישום תעמוד לסנגור עילה לעיון חוזר. המשך הדיון הוא על יסוד ההנחה כי הראיות הן ראיות טובות.

טענות הצדדים לגוף הערר

12. המדינה סבורה, כי בית המשפט קמא שגה עת הורה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. לגישה, מעיש המע

לכאורה, עת נהג בצורה בריונית וחסרת מעצורים תוך שימוש בנשק קר, וגרם לפגיעתה של המתלוננת אשר נזקק לטיפול רפואי, מעידות על רמת מסוכנות גבוהה הנשקפת מהמשיב. המדינה הצביעה על החשש הכבד שהביא המתלוננת לשלומה ולשלום אחיה הן בחקירותיה במשטרה והן בפני שירות המבחן. עוד לעניין זה נטען כי חסר מהעדים לא הסכימו לערוך עימות עם המשיב בשל חששם ממנו.

13. המדינה הפנתה לעברו הפלילי העשיר של המשיב, אשר לגישתה יש בו כדי להעצים את רמת המסוכנות הנשקפת ממנו. לחובת המשיב הרשעות בעבירות אלימות, אחזקת נשק וסחר בסמים. עוד הפנתה המדינה לתסקיר שירות המבחן לפיו התרשם השירות שהמשיב פועל ללא שיקול דעת מעמיק, באימפולסיביות ועל פי דחפים פנימיים במסופקים והרסניים. וכי ישנו קושי להסתמך על חלופה שתסכון על רקע מאפייני אישיותו.

14. לגישת המדינה, אין בחלופה שהוצעה כדי לאיין את המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיב. בנוסף, החלופה המוצעת משמעותה החזרת המשיב לסביבתו הטבעית, ולעיר מגוריה של המתלוננת. עוד נטען לעניין זה, כי במעמד הדיון ניתן לבאת כוח המדינה לחקור את הערבים שנבחנו על ידי שירות המבחן.

15. ב"כ המשיב מנגד, ביקש לסמוך על החלטת בית המשפט קמא. לגישתו, ניתן לאיין את המסוכנות הלכאורית הנשקפת מהמשיב, וכן את החשש לשיבוש הליכי משפט באמצעות חלופת המעצר שנבחרה על ידי שירות המבחן ונמצא ראויה. מה גם, בית משפט קמא הורה על התקנת איזוק אלקטרוני שיש בו כדי להציב גבולות חיצוניים להתנהגות המשיב.

16. עוד טען הסנגור, כי אין בטענת המדינה, לפיה בעברו הפלילי של המשיב יש כדי להעצים את רמת מסוכנותו, ענין הרישום הפלילי בעבירות אלימות ישנה. יתר הרשעותיו הן בגין עבירות לפי פקודת הסמים, והחזקת נשק שלא כדין.

17. ב"כ המשיב הפנה לתסקיר שירות המבחן במסגרתו פורט ההליך הטיפולי-שיקומי אותו עבר המשיב במסגרת קהילת סגורה שם ערך שינוי משמעותי באורחות חייו ובדפוסי התמכרותו, ואת מאמצי השיקום הרבים שמשקיע על מנת לנהל אורח חיים נורמטיבי ללא מעורבות בפלילים. נטען, כי המשך מעצרו של המשיב עלול להוביל להידרדרות במצבו.

דין

18. קשה לחלוק על כך שהמעשה המיוחס למשיב מלמד על מסוכנות של ממש לציבור הרחב. המדובר לכאורה באלימות שהתלקחה באופן חמור, ובאופן בלתי מידתי, עקב גירוי קל ביותר. יוזכר כי המעשה לא קשור להיכרות הקודמת המשיב יצא מרכבו לכאורה, דחף, חזר לרכב, נטל סכין וחתך אישה בפניה, והכול על רקע הערות אודות נהיגה מדובר באלימות רחוב מזדמנת, המסכנת בעליל כל אדם, בכל מקום בו ישהה המשיב. אימפולסיביות זו, פתאומיות ועוצמתה, מעוררים חשש של ממש.

19. לכך יש להוסיף את החשש שהביעה המתלוננת הן בפני חוקריה והן בפני שירות המבחן לשלומה ולשלום אחיה, ישוחרר המשיב. חשש דומה הביעו עדים נוספים אשר סירבו לערוך עימות עם המשיב לאור חששם ממנו. מעבר להבעת החשש באופן ישיר, הרי ניכר היה כי המתלוננת ואחיה, סרבו בשלב ראשון למסור מי תקף אותם. הדבר מלמד על עוצמת החשש והאותנטיות שלו. אמנם, המתלוננת בטאה בעיקר חשש מפני פגיעה באחיה, אך מדובר בחשש אמיתי וקונקרטי. אין הצדקה להעמיד הנפגעים (פיזית ורגשית) בפני אפשרות של מפגש עם הפוגע ברחובה של עיר אולם, מעבר לחשש הסובייקטיבי, בשים לב לעוצמת האלימות, ובשים לב לכך שעכשיו כבר יש סכסוך בין הצדדים אכן יש חשש אובייקטיבי לשלום עדי התביעה בכלל, והמתלוננת ואחיה בפרט.

20. בהעדר נסיבות מיוחדות, דינו של העושה שימוש בסכין כדי לפגוע באחר, הוא מעצר עד תום ההליכים. עם זאת, הליך זה, כי חובה לשקול בכל מקרה, וגם בעבירות חמורות, חלופת מעצר. יש לזכור, כי חלופת מעצר נדרשת ליתן מענה הולם לעילת המעצר, ועליה ליצור רמה סבירה של ביטחון, להבדיל מוודאות, להשגת מטרות המעצר, ללא מעורבות ממש.

21. שירות המבחן עמד על מאפייני אישיות המעוררים דאגה. אמנם תואר הליך שיקומי של ממש שעבר העורר, מ תקופה בה היה יותר מעורב בעולם העברייני. אולם, לא ניתן הסבר מניח את הדעת לרקע לביצוע העבירה החדש ממילא קשה לבודד את רכיב המסוכנות הנובע ממנו, ולומר כי אפשר להתגבר עליו. יתרה מזו, רכיב האו האימפולסיביות, אינה חלק מבעיית הסמים בה סבל בעבר ובגינה טופל. העבירה הנוכחית מלמדת על מסוכנות ולפיכך מקימה חשש מוחשי. שירות המבחן מתרשם כי העורר ישתף פעולה עם דמויות סמכות, ויש בכאלה להקטין את המסוכנות הנשקפת ממנו. אך אין לסמוך על כך בלבד בעת שקילת הסיכון לנפגעי העבירה ולציב בכלל.
22. שיקול נפרד הוא הנזק החריג שיכול להיגרם למשיב אם ישהה במעצר ממושך. המדובר במי שהיה מכור ונגמל. מא הרגשי בתנאי מעצר עלול להביא להתדרדרות ואובדן ההישגים שהושגו עמו בעבר. מכאן שיש עניין מיוחד למצ עבירו חלופת מעצר.
23. אשר לעברו הפלילי של המשיב, לחובתו שמונה רישומים פליליים והוא אף ריצה עונש מאסר בן 22 חודשים ב הרשעתו משנת 2008. עם זאת, מדובר בעבירות ישנות או ישנות מאוד, ואין לחובתו אלימות חמורה אחת ב שנים האחרונות.
24. לעניין חלופת המעצר שנבחנה על ידי שירות המבחן, בדמות מעצר בית בבאר שבע בבית אמו, בפיקוח ובפיקוח א ובן דודו של המשיב, הרי ששירות המבחן התרשם שבני משפחתו של המשיב מעורים בחייו, מגויסים לסייע לו ומודע לתפקידים כמפקחים וערבים. כאמור, השירות התרשם, כי החלופה סמכותית ויהיה בה כדי לצמצם את רמת הסי זהו לכאורה בסיס אפשרי לחלופת מעצר, אך צודקת המדינה שנוון היה לאפשר לנציגה לחקור את הערבים בט יוחלט על היותם מפקחים. שכן, לא פעם מתבררים דברים דווקא בפני בית המשפט, אשר שירות המבחן לא הב בהם, או לא יחס להם חשיבות.
25. קושי יש בחלופת המעצר בהיותה בעיר מגוריהם של נפגעי העבירה. כאמור, למרות שמדובר באלימות מזדמ היכולה להתרחש בכל מקום, יש ליתן משקל הן לסכסוך שנוצר עתה, כאשר יש היכרות מוקדמת בין הצדדים, לחשש הסובייקטיבי הטבעי של הנפגעים. איני סבור שניתן לאפשר למשיב לשהות בחלופת מעצר בעיר אחת הנפגעים, עד שתעבור תקופה משמעותית של "צינון". לא למותר לציין כי קרבה יתרה לעדי התביעה לפני עדות עלולה ליצור "אפקט צינון" על רצונם של עדי התביעה להעיד, עם או בלי פעולה יזומה של המשיב בעניין זה. זאת, התנאים שקבע בית משפט השלום, לעצמם, סבירים, מעט שאלת המרחק.

סיכומי של דבר

26. **סיכומי של דבר, אין מנוס מלבטל את ההחלטה הנוכחית של בית משפט השלום המורה על שחרור המשיב המשיב יישאר עצור עד החלטה אחרת. במובן זה, הערר מתקבל חלקית.**
27. הסנגור רשאי להציע בכתב לבית משפט השלום חלופת מעצר מחוץ לעיר באר שבע, בפיקוח ערבים סמכותיים. מדובר בערבים אחרים, ייבחנו אלה על ידי שירות המבחן. כך או כך, יחקרו הערבים לפני בית המשפט, ואם יימ שיש בהם את התכונות הנדרשות לשמש כערבים סמכותיים, יורה בית המשפט על חלופת המעצר במקום המרוח בתנאים דומים לתנאים שקבע.
28. שימת לב הצדדים להערות לעיל בעניין **גביית ראיות**.

ניתנה היום, י"א אדר ב' תשע"ד, 13 מרץ 2014, בנוכחות
המשיב, ב"כ עו"ד יערה זנו מאירה והתובעת עו"ד סרן